

Folketingets Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalg

ERHVERVSMINISTEREN

4. februar 2019

Besvarelse af spørgsmål 181 alm. del stillet af udvalget den 17. januar 2019 efter ønske fra Thomas Jensen (S).

ERHVERVSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

”Ministeren bedes redegøre for, hvorledes en afskaffelse af lukkeloven vil give byrdelettelser på knap 100 mio. kr. for danske virksomheder, jf. ministerens udtalelse i artiklen: ”Jarlov på vej med nyt udspil: Vi kommer langt med vores mål om at fjerne regelbøvl”, Policywatch.dk den 14. januar 2019, https://policywatch.dk/secure/nyheder/christiansborg/article/11120406.ece?utm_campaign=PolicyWatch&utm_content=2019-01-15&utm_medium=email&utm_source=policywatch”.

Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

Svar:

Mit ministerium har tidligere skønnet at en afskaffelse af lukkeloven vil give en lettelse på ca. 90 mio. kr. Det var dette tal, jeg baserede min udtalelse til policywatch på. Tallet er senere blevet konsolideret på baggrund af yderligere beregninger og dermed nedjusteret til 84 mio. kr., beregnet på følgende måde.

I dag skal butikker som hovedregel holde lukket på helligdage, grundlovsdag og juleaftensdag samt efter kl. 15.00 på nytårsaftensdag. Visse butikker er dog undtaget for lukkelovens restriktioner.

En afskaffelse af lukkeloven vil betyde, at de butikker, der er omfattet af lukkelovens restriktioner, vil kunne holde åbent 13½ dage mere om året. Butikkerne vil dermed potentielt kunne sælge flere varer og derved potentielt øge deres indtjening.

De erhvervsøkonomiske konsekvenser og dermed byrdelempelserne ved en afskaffelse af lukkeloven følger således af den stigning i virksomhedernes indtjening, som en afskaffelse af lukkeloven medfører for de virksomheder, der er omfattet af restriktionerne. Stigningen i indtjeningen er beregnet som den skønnede stigning i omsætningen ganget med overskudsgraden.

Det skønnes, at omsætningen i detailhandlen, der er omfattet af lukkelovens restriktioner, udgør ca. 225 mia. kr. (2016-tal) opgjort ud fra Dan-

marks Statistiks firmastatistik. Det svarer til ca. 70 pct. af den samlede omsætning i detailhandlen¹.

På baggrund heraf skønnes det endvidere, at detailhandelsvirksomheder omfattet af lukkelovens restriktioner har et resultat efter skat på knap 5 mia. kr. (2016-tal). Det svarer til en overskudsgrad på ca. 2,2 pct.

Det er vanskeligt at vurdere, hvor meget omsætningen ændrer sig, når reglerne for butikkernes åbningstider ændres. Det skyldes, at der ikke findes nogen kendte danske målinger af betydningen af ændringer i lukkeloven for detailhandlens indtjening, og de få europæiske effektmålinger, der findes heraf er ikke direkte anvendelige, idet de undersøgte lovændringer ikke er sammenlignelige med den foreslåede justering. Endvidere kan det være vanskeligt at isolere effekten af ændrede åbningstider fra andre trends i branchen fx generel konsolidering, konjunkturer, urbanisering samt øget e-handel.

Der er endvidere en stor spredning i de estimerede effekter af ændringer i åbningstider i den internationale litteratur. Fx finder et studie på tværs af 30 europæiske lande effekter på omsætningen på mellem 0,18 og 11,0 pct., dog kun for fødevarer.² Et andet studie fra Sverige³ finder en effekt på omsætningen på 5,0 pct., mens et studie fra Tyskland⁴ ikke finder nogen entydig effekt på omsætningen.

Et amerikansk studie af effekten af, at kunne holde søndagsåbent, som er nogenlunde sammenligneligt med afskaffelse af lukkeloven, har imidlertid fundet, at omsætningen i amerikanske detailbutikker øges i størrelsesordenen 0,24-0,64 pct., når de potentielle åbningstider stiger med 1 pct.⁵ Der er formentlig forskel på, hvordan amerikanske forbrugere og virksomheder reagerer på ændringer i åbningstiderne på søndage, og hvordan danske forbrugere og virksomheder reagerer på ændringer i åbningstider på helligdage, men det er samlet set vurderingen, at dette studie er det mest repræsentative til at vurdere en ændring af lukkeloven på helligdage mv. Der er dog usikkerheder forbundet med vurderingen.

¹ Omsætningen er dog behæftet med usikkerhed, da Danmarks Statistiks firmastatistik er baseret på cvr-numre, hvorfor omsætningen i bl.a. detailhandelskæder ikke entydigt kan henføres til enkelte butikker. Derfor er der i skønnet over omsætningen inddraget oplysninger fra Retail Institute Scandinavia over, hvor stor en andel af omsætningen i dagligvareforretninger, der er omfattet af lukkelovens restriktioner.

² Genakos & Danchev (2015): Christos Genakos og Svetoslav Danchev. "Evaluating the Impact of Sunday Trading Deregulation". Center for Economic Performance, CEP Discussion Paper No 1336, Marts 2015.

³ Det svenske Civildepartement (1991): Affärstiderna, Statens offentliga utredningar 1991:10. Civildepartementet.

⁴ Reddy (2012): Karthik Reddy. "Price Effects of Shopping Hours Regulation: Evidence from Germany". Institute of Economic Affairs, Blackwell Publishing, 2012.

⁵ Elasticiteter beregnet på baggrund af Goos (2004). Goos (2004): Maarten Goos. "Sinking the Blues: the Impact of Shop Closing Hours on Labor and Product Markets". Center for Economic Performance, CEP Discussion Paper No 664, December 2004.

På baggrund af tal for detailhandlens omsætning, resultat og overskudsgrad samt den estimerede effekt fra det amerikanske studie, skønnes det, at de direkte erhvervsøkonomiske konsekvenser – og dermed byrdelettelserne – af at afskaffe lukkeloven udgør i størrelsesordenen 45-123 mio. kr. Det er praksis, at de erhvervsøkonomiske konsekvenser opgøres som det middelrette skøn svarende til 84 mio. kr.

Med venlig hilsen

Rasmus Jarlov